

ΠΙΕΡ ΜΟΣΚΟΒΙΣΙ, αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

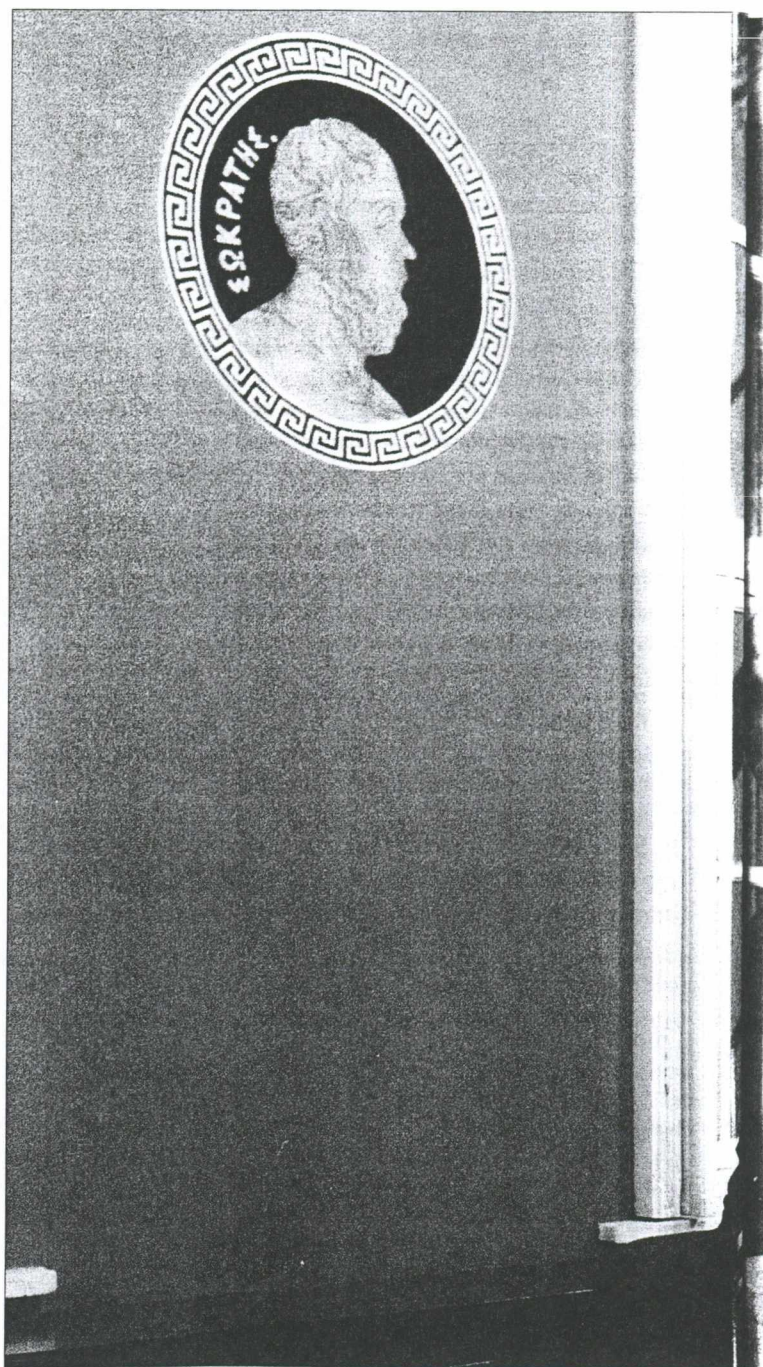
Αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας, αρμόδιος επί Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, και ένα από τα ανερχόμενα αστέρια του Γαλλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος, ο Πιέρ Μοσκοβισί ήρθε στην Αθήνα πριν από λίγες μέρες για να δει τον «φίλο του Γ. Παπανδρέου», όπως λέει. Ένα χρόνο πριν, ενδεχομένως, αυτό θα έμοιαζε με ανέκδοτο. Τα αισθήματα του Θ. Πάγκαλου δεν ήταν διόλου φιλικά απέναντί του. Έμεινε παροιμιώδης η φράση του πρώην υπουργού Εξωτερικών σε κάποιο Συμβούλιο της Ε.Ε: «Δεν μιλάω μαζί σας. Φέρτε μου τον υπουργό σας». Αυτό που κατελόγιζε – και υποθέτουμε καταλογίζει ακόμη – ο Θ. Πάγκαλος στον Πιέρ Μοσκοβισί είναι ο φιλοτουρκισμός του. Ίσως, για να είμαστε ακριβέστεροι, τη ζέση με την οποία υποστήριζε τις παραδοσιακά φιλοτουρκικές θέσεις της γαλλικής διπλωματίας. Φέτος, τα πράγματα είναι καλύτερα. Ο κ. Μοσκοβισί ήρθε μεν στην Αθήνα από την Άγκυρα, αλλά αυτό έγινε στο πλαίσιο της έντονης διαπραγμάτευσης που βρίσκεται σε εξέλιξη για την τουρκική υποψηφιότητα. Και, επιπλέον, δήλωσε μετά τη συνάντησή του με τον κ. Γ. Παπανδρέου: «Όλα αλλάζουν, κι εμείς επίσης». Σε ποιο βαθμό έχει αλλάξει η Γαλλία, θα το διαπιστώσουμε βεβαίως την 12η Δεκεμβρίου, όταν στο παγωμένο Ελσίνκι θα τυπώνονται τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Κορυφής...

Επιλέξαμε, λοιπόν, να μην επικεντρωθεί η συζήτησή μας μαζί του στο θέμα των σχέσεων της Τουρκίας με την Ε.Ε. Θα αρκεστούμε στη διαβεβαίωση του συνομιλητή μας, ότι προϋπόθεση της προσέγγισης οποιασδήποτε χώρας με την Ευρώπη είναι η αποδοχή των κανόνων της καλής γειτονίας, τους διεθνούς δικαίου, της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης.

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπογραμμίζει, είναι ένας προνομιακός χώρος υπέρβασης των διαφορών. Συνέβη με πολλές άλλες χώρες, που είχαν στο παρελθόν έντονες διαφορές και συγκρούσεις. Γι' αυτό είμαι πεπεισμένος ότι μπορεί η ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας να ανοίξει το δρόμο για τη συνεργασία και την ειρηνική συνύπαρξή της με την Ελλάδα».

Το στοιχείο για τη Γαλλία δεν παίζεται αυτές τις μέρες στην Ευρώπη. Παίχτηκε στο Σιάτλ, την πόλη της Microsoft και της Boeing. Αυτή την πόλη-βιρίνα της νέας αμερικανικής οικονομίας επέλεξαν οι Ηνωμένες Πολιτείες για τη διοργάνωση της υπουργικής συνόδου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (30 Νοεμβρίου - 3 Δεκεμβρίου). Οι δικαστικές περιπέτειες του Μπιλ Γκέιτς χάλασαν, φυσικά, σε κάποιο βαθμό την εικόνα, ωστόσο οι εντυπωσιακοί δείκτες της αμερικανικής οικονομίας δεν είναι εύκολο να αγνοηθούν (5,5 % η τελευταία πρόβλεψη για το ρυθμό ανάπτυξης), ιδιαίτερα όταν το ευρώ καιρακύλησε σε σχέση με το γιέν και το δολάριο αμέσως μετά την άνοδο της τιμής του πετρελαίου.

Να θυμίσουμε ότι λίγες μέρες πριν (στις 20 Νοεμβρίου), ο Μπιλ Κλίντον δήλωνε περήφανα στους συνδαιτυμόνες του στη Φλωρεντία, δηλαδή τους κ.κ. Ντ' Αλέμα, Πρόντι, Ζοσπέν, Μπλερ, Γκουτιέρες και Σρέντερ, ότι οι ΗΠΑ κατέφεραν (χάρη στην πολιτική του, φυσικά!) να έχουν: • τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας και το χαμηλότερο πληθωρισμό των τελευταίων 30 χρόνων, • τα χαμηλότερα ποσοστά φτώχειας των τελευταίων 20 χρόνων, • το πρώτο πλεόνασμα στον προϋπολογισμό τους μετά 40 χρόνια.

Πώς, λοιπόν, να υπερασπισθεί κανείς το «ευρωπαϊκό μοντέλο» έπειτα από όλα αυτά;

Εκ των συντακτών και του Σοσιαλιστικού Μανιφέστου, ο Πιέρ Μοσκοβισί απαντά:

«Η ενωμένη Ευρώπη είναι, κατά τη γνώμη μου, η καλύτερη απάντηση στην παγκοσμιοποίηση. Η ανάλυση του φαινομένου αυτού οδηγεί στην ανάγκη υιοθέτησης κανόνων, υποχρεωτικών για όλους, θεωρητικά, σε παγκόσμια κλίμακα. Θα πρέπει, λοιπόν, στο κέντρο του προβληματισμού μας να θέσουμε τις

έννοιες της ρύθμισης και του ελέγχου της παγκοσμιοποίησης, άρα να θέσουμε τη σφραγίδα της πολιτικής.

Η ευρωπαϊκή φιλοδοξία μας θα πρέπει να αναπτυχθεί γύρω από τέσσερις άξονες:

- το ευρώ και την ευρωπαϊκή οικονομική πολιτική,
- την ισχυροποίηση της πολιτικής Ευρώπης,
- την Ευρώπη των πολιτών,
- την Ευρώπη της διεύρυνσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εισήλθε την 1η Ιανουαρίου 1999 στην εποχή του ευρώ.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την επιτυχία του ενιαίου νομίσματος. Παρ' όλα αυτά, δεν πρέπει να θεωρήσουμε ότι το κεφάλαιο της οικονομικής και κοινωνικής οικοδόμησης της Ευρώπης έχει κλείσει. Αντίθετα, το ενιαίο νόμισμα πρέπει να οδηγήσει στην ισχυροποίηση της Ε.Ε. στον κόσμο.

Επιμένω ότι το ευρώ θα γίνει ακόμη πιο ισχυρό, όταν όλα τα μέλη της Ε.Ε. ενταχθούν σε αυτό.

Η Ελλάδα δεν μπόρεσε να είναι στην πρώτη ομάδα, αλλά είμαι βέβαιος ότι χάρη στις πολύ αξιόλογες προσπάθειες της κυβέρνησης και του ελληνικού λαού, που ήδη αποφέρουν καρπούς, θα μπορέσει να ενταχθεί το συντομότερο».

Η Γαλλία υποστήριζε ανέκαθεν τη δημιουργία μιας «οικονομικής κυβέρνησης» για τον έλεγχο του ευρώ. Εξακολουθεί να είναι αυτή η θέση της;

«Είναι πεποίθησή μας ότι ένας οικονομικός και πολιτικός πόλος πρέπει να περιβάλλει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ώστε το ευρώ να μπορέσει να γίνει πραγματικό εργαλείο ανάπτυξης.

Ήδη, το Συμβούλιο Euro - 11 έχει αρχίσει να παίζει αυτό το ρόλο. Οι κατευθύνσεις που δίνει συμβάλλουν στην αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης και στην ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας μετά το «κενό αέρος», στο οποίο είχαμε πέσει αρχές του χρόνου. Άλλωστε, και η τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ προεξοφλεί τις προοπτικές ανάπτυξης της Ε.Ε.

Πρέπει, ωστόσο, να θέσουμε την ανάπτυξη στην υπηρεσία της απασχόλησης. Με ικανοποιεί

ιδιαίτερα το γεγονός ότι εδώ και δύο χρόνια η ευρωπαϊκή πολιτική επαναπροσανατολίζεται προς αυτή την κατεύθυνση. Βεβαίως, το «Σύμφωνο για την Απασχόληση», που υιοθετήθηκε στο Συμβούλιο Κορυφής της Κολωνίας τον Ιούνιο, δεν ανταποκρίνεται ούτε στις φιλοδοξίες ούτε στις προσδοκίες μας. Ελπίζουμε ότι η δυναμική αυτή θα ενισχυθεί από τη γαλλική Προεδρία, το δεύτερο εξάμηνο του 2000.

Υπολογίζουμε πολύ στη στήριξη της ελληνικής κυβέρνησης, καθώς και της επιτροπής κ. Άννας Διαμαντοπούλου, που έχει την ευθύνη της πολιτικής για την απασχόληση».

Ακόμη ένας δύσκολος γύρος διαπραγματεύσεων ολοκληρώθηκε στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου ανάμεσα στις ΗΠΑ, την Ε.Ε. και τις υπό ανάπτυξη χώρες. Η Ευρώπη αγωνίζεται για την κατοχύρωση της ιδιαιτερότητάς της. Τα καταφέρνει;

«Η υπεράσπιση του ευρωπαϊκού μοντέλου - οικονομική ανάπτυξη σε συνδυασμό με την κοινωνική αλληλεγγύη - είναι προτεραιότητά μας.

Πρέπει να αντιληφθούμε ότι οι Ευρωπαίοι μόνο χάρη στην ενότητά τους μπορούν να προστατεύσουν τα βασικά συμφέροντά τους σε τέτοιου είδους διαπραγματεύσεις. Οι συζητήσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, δεν πρέπει να το κρύψουμε, ήταν πολύ δύσκολες. Ας είμαστε όμως σαφείς: αυτές οι διαπραγματεύσεις ήταν η καλύτερη εγγύηση για ελεγχόμενη παγκοσμιοποίηση, το καλύτερο ανάχωμα στον πειρασμό της μονομέρειας, στον οποίο συχνά δεν αντιστέκονται ορισμένοι εκ των εταίρων μας.

Ειδικότερα, και θέλω να το υπογραμμίσω καθώς βρίσκομαι στην Αθήνα, τόπο με ιδιαίτερο συμβολισμό, είναι απαραίτητο να διατηρήσουμε την πολιτική ιδιαιτερότητά μας.

Μας ικανοποιεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι «15», στην εντολή που έδωσαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έλαβαν υπόψη τους αυτή την απόλυτη ανάγκη, αποδεικνύοντας ότι αυτή τη φορά η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ πιο ενωμένη και μαχητική».

Ο πόλεμος, λοιπόν, μόλις αρχίζει. Και είναι αμφίβολο αν η Ευρώπη μπορεί να τον κερδίσει. Οι μνήμες της τραγικής αδυναμίας που επέδειξε στην κρίση του Κοσσυφοπέδιου είναι ακόμη νωπές.

«Η κρίση αυτή ανέδειξε την «αναγκαιότητα της Ευρώπης», καθώς και την ανεπάρκεια της στρατιωτικής αυτονομίας» λέει ο Πιέρ Μοσκοβισί.

«Ένα πρώτο βήμα έγινε με το διορισμό του Χαβιέ Σολάνα στη θέση του Υπατού Εκπροσώπου της Ε.Ε. για την Εξωτερική Πολιτική και Ασφάλεια. Στο εξής, η ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική θα έχει ένα πρόσωπο - έναν αριθμό τηλεφώνου, όπως ευχόταν επί των ημερών του ο Χένρι Κίσινγκερ! Θα πρόσθετα ότι ο Χαβιέ Σολάνα, εξαιρετη προσωπικότητα, με μεγάλη πολιτική και διπλωματική εμπειρία, είναι η καλύτερη επιλογή που μπορούσαν να κάνουν οι Ευρωπαίοι.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει τώρα να δώσει μεγάλη έμφαση στην ανασυγκρότηση και τη σταθερότητα των Βαλκανίων, κάτι που για την Ελλάδα έχει ιδιαίτερη σημασία.

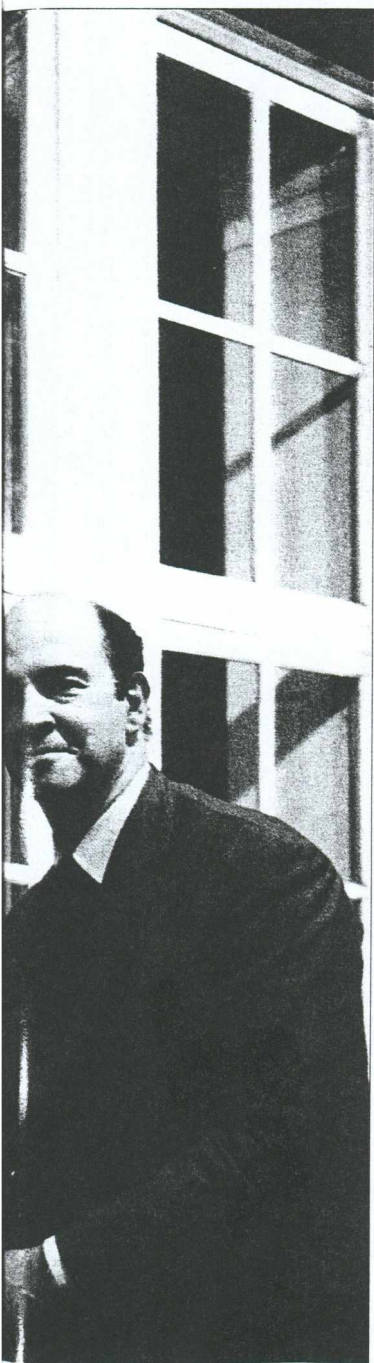
Από την πλευρά μας, κατά το εξάμηνο της προεδρίας μας, θα δώσουμε ιδιαίτερη ώθηση στη μεσογειακή διάσταση της Ένωσης.

Σε ό,τι αφορά την άμυνα, τα τελευταία δύο χρόνια έγιναν σημαντικά βήματα. Η Γαλλία και η Βρετανία, με την υπογραφή της Διακήρυξης του Σεν Μαλό, το 1998, έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο στη δημιουργία μιας αυτόνομης αμυντικής ταυτότητας. Η Γερμανία ακολούθησε, και στη συνέχεια η θέση αυτή υιοθετήθηκε από τους «15» στο Συμβούλιο Κορυφής της Κολωνίας, τον περασμένο Ιούνιο».

Σκιές στο γαλλογερμανικό άξονα; Ο Πιέρ Μοσκοβισί δεν το δέχεται. «Στη ζωή κάθε ζευγαριού», απαντά, «υπάρχουν πάνω και κάτω. Αυτό δεν αναιρεί την ουσία της σχέσης τους».

Μια πολύ κοπιαστική μέρα έχει τελειώσει. Το γαλλογερμανικό δίδυμο αποτελεί μοντέλο επίλυσης διαφορών. Και ο Γάλλος αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών έκανε σε δύο μέρες τη διαδρομή Αθήνα-Αγκυρα.

ΙΩΝ ΑΦΕΝΤΟΥΛΑ

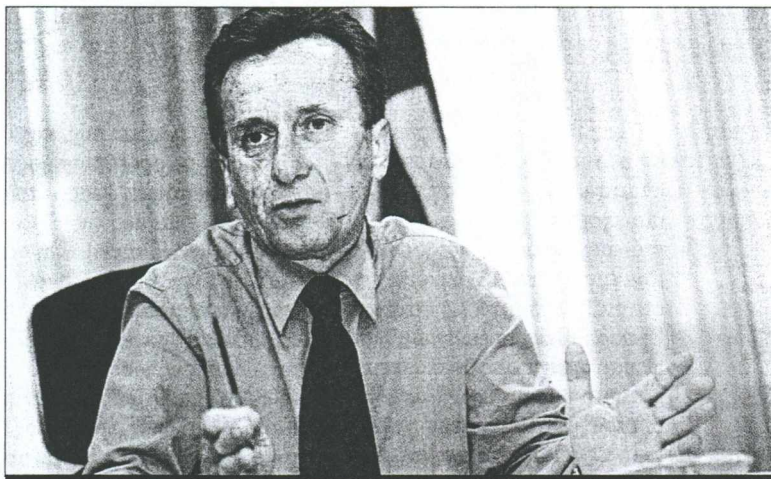

Φωτογραφία: ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ-Ο.Τ.Α.

Συνθήκες ευφορίας στις αρχές του 2000

Θα υπάρχουν στην οικονομία συνθήκες πιστωτικής άνεσης, οι οποίες θα προκαλέσουν εκ των πραγμάτων αύξηση της κατανάλωσης αλλά και της παραγωγής

Η προεκλογική περίοδος έχει ήδη αρχίσει και η οικονομία τη βιώνει, ευτυχώς, περισσότερο ως κλίμα και λιγότερο ως παροχές. Ο προϋπολογισμός του 1999 κλείνει με πλεόνασμα 500 δισ. δρχ. ή 1,25% του ΑΕΠ, που αποτελεί ιστορικό ρεκόρ για τη δημοσιονομική ιστορία της χώρας και ακριβώς το ποσό αυτό, όπως δηλώνει ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο», δίνει την άνεση στην κυβέρνηση να ασκήσει κοινωνική πολιτική, χωρίς ούτε την πολιτική σύγκλιση να υπονομεύσει ούτε τη νομισματική σταθερότητα να πλήξει. «Με δανεικά δεν ασκείται οικονομική πολιτική» τονίζει χαρακτηριστικά ο κ. Γ. Δρυς.

Ο κ. Γ. Δρυς δηλώνει ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη άνεση για κοινωνική πολιτική το 2000

Αυτό σημαίνει ότι εάν η κυβέρνηση συγκρατηθεί στο ήδη ανακοινωθέν πακέτο Σημίτη των 470 δισ. δρχ., που καλύπτει τις γνωστές φορολογικές ελαφρύνσεις και τις εισοδηματικές βελτιώσεις, η οικονομία θα το απορροφήσει χωρίς κραδασμούς και παρενέργειες, στο πρώτο τρίμηνο του 2000, αλλά και στους επόμενους μήνες, οπότε θα έχουν ολοκληρωθεί οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Θα συγκρατηθεί; Ίσως όχι, αφού φαίνεται ότι κάποιοι διορισμοί ή μάλλον μονιμοποιήσεις εκτάκτων θα γίνουν με τη συναίνεση και της Νέας Δημοκρατίας, χωρίς όμως να έχουν εκτεταμένες δημοσιονομικές παρενέργειες. Έτσι, εάν θέλουμε να διαγράψουμε το πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής κατά το κρίσιμο πρώτο τρίμηνο, όπου η προεκλογική αντιπαλότητα των κομμάτων θα κορυφωθεί, θα επισημάνουμε τις εξής εξελίξεις που θα συνθέσουν το σκηνικό:

Πρώτον, η αναμενόμενη μείωση των επιτοκίων θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στις συναλλαγές και γενικά στην οικονομική δραστηριότητα. Η Τράπεζα της Ελλάδος, βέβαια, μέχρι τον Μάρτιο δεν αναμένεται να έχει μειώσει τα

παρεμβατικά της επιτόκια, πέραν των δύο ποσοσטיών μονάδων, δεδομένου ότι θέλει να διασφαλίσει πρωταρχικά την εκπλήρωση του κριτηρίου του πληθωρισμού για την ένταξη. Έτσι, εκ των πραγμάτων η ταχεία αποκλιμάκωση των επιτοκίων, προκειμένου από το σημερινό 10% να φθάσουμε στο 3% την 1-1-2001, θα συμβεί στο δεύτερο εξάμηνο του 2000, και μάλιστα το τελευταίο τρίμηνο. Έστω ότι η πρώτη δόση των δύο ποσοσטיών μονάδων θα έχει ευεργετικές επιδράσεις στην οικονομία, καθώς οι εμπορικές τράπεζες θα προχωρήσουν σε μεγαλύτερες μειώσεις των επιτοκίων με τα οποία δανείζουν τους επιχειρηματίες, τους καταναλωτές και την απόκτηση στέγης. Θα υπάρχουν λοιπόν στην οικονομία συνθήκες πιστωτικής άνεσης, οι οποίες θα προκαλέσουν εκ των πραγμάτων αύξηση της κατανάλωσης αλλά και της παραγωγής.

Δεύτερον, το χρηματιστήριο πρέπει να είναι ανοδικό τους επόμενους μήνες διότι οι επενδυτές θα προεξοφλούν τα θετικά αποτελέσματα της εντάξεως και οι ξένοι θεσμικοί θα προσέρχονται, σε διευρυνόμενη κλίμακα, σε μια αγορά που είναι βέβαιο ότι θα αναβαθμισθεί σε ώριμη τους πρώτους μήνες του 2000 ή το αργότερο ευθύς μετά τις εκλογές.

Τρίτον, τα εισοδήματα των περίπου 2.500.000 μισθωτών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα είναι αυξημένα το 2000 σε σχέση με το 1999 κατά 2,4% σε πραγματικές τιμές, γεγονός που θα τροφοδοτήσει αντίστοιχη άνοδο της κατανάλωσης, ενώ οι αυξήσεις σε περίπου 1.000.000 συνταξιούχους και δικαιούχους συντάξεως ΟΓΑ θα είναι της τάξεως του 5%. Η κυβέρνηση υποστηρίζει – και είναι γεγονός – ότι η αύξηση του αφορολογήτου ορίου και των εκπτώσεων για τα παιδιά θα προσθέσει επιπλέον αύξηση μιας ποσοστιαίας μονάδας στο διαθέσιμο εισόδημα, που ειδικά για τους μισθωτούς και συνταξιούχους θα είναι αισθητή από 1-1-2000 με τη μείωση της παρακράτησης.

Ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς δηλώνει στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» ότι, εκτός αυτών, μέχρι 15 Ιανουαρίου 800.000 μισθωτοί και συνταξιούχοι του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα έχουν εισπράξει επιστροφές φόρου από 10.000 έως 50.000, λόγω της μείωσης της παρακράτησης και για το έτος 1999.

Θα υπάρχουν, δηλαδή, πρώτο τρίμηνο του νέου έτους συνθήκες ευφορίας για την οικονομία, που θα συνδέονται φυσικά περισσότερο με τη σιγουριά της προοπτικής για την ένταξη και πολύ λιγότερο με τη σταδιακή υλοποίηση του πακέτου Σημίτη. Άλλωστε, επισήμως ο φάκελος της ελληνικής υποψηφιότητας θα υποβληθεί στην Κομισιόν στις Βρυξέλλες το αργότερο μέχρι τις 10 Μαρτίου, οπότε θα είναι διαθέσιμα και όλα τα στοιχεία για τον πληθωρισμό του Φεβρουαρίου (κατά πάσα πιθανότητα θα διαπιστωθεί η επίτευξη των κριτηρίων του πληθωρισμού το δωδεκάμηνο Μαρτίου 1999 - Φεβρουαρίου 2000 σε σύγκριση με το αντίστοιχο δωδεκάμηνο για τους τρεις καλύτερους).

Θα πρόκειται για σημαντική πράξη οικονομικής πολιτικής, διότι και τη μάχη κατά του πληθωρισμού θα καταστήσει αποτελεσματικότερη και την αποκλιμάκωση των επιτοκίων θα διευκολύνει και το ισχυρότερο εθνικό μας νόμισμα θα παραμείνει πόλος έλξης ξένων κεφαλαίων, τα οποία, επενδύόμενα σε ομόλογα, μετοχές, όπως και στην αγορά χρήματος, θα εξασφαλίζουν την ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών. Βέβαια, η ανατίμηση θα γίνει πράξη την 1-1-2001, οπότε η δραχμή θα ενταχθεί στο ευρώ, ενώ μέχρι τότε η τρέχουσα ισοτιμία της, που είναι σήμερα 329, θα διακυμαίνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση, δηλαδή ανάλογα με τις εισροές ή εκροές ξένων κεφαλαίων που τοποθετούνται στη δραχμή. Είναι προφανές, όμως, ότι όταν οι αγορές γνωρίζουν πως η δραχμή θα εισέλθει στο ευρώ όχι με την κεντρική ισοτιμία των 353,1 δρχ. αλλά με 343 δρχ., αυτό θα παρακινήσει τους επενδυτές να αγοράσουν περισσότερα ελληνικά ομόλογα, διότι, ό,τι θα χάνουν από την αποκλιμάκωση των επιτοκίων μέσα στο 2000 θα το αναπληρώνουν από την ανατίμηση της δραχμής.

Οι εκλογές και ο εγκλωβισμός Καραμανλή

Ο κ. Καραμανλής δεν θα είχε καμία δυσκολία να επιβάλει μία απόφαση που θα οδηγούσε σε διάλυση της Βουλής, αν οι εκλογικές προοπτικές του εμφανίζονταν πιο αισιόδοξες

Τι σχέση μπορεί να έχουν οι δυσμενείς για τη Ν.Δ. δημοσκοπήσεις με την πρόθεσή της να προκαλέσει εκλογές τον Μάρτιο; Θεωρητικώς, όσο χειρότερες είναι οι δημοσκοπήσεις τόσο δυσκολότερα θα αποφασίσει ο κ. Κ. Καραμανλής να προσφύγει στις κάλπες. Κανείς δεν προκαλεί εκλογές τις οποίες δεν έχει τη δυνατότητα να κερδίσει.

Αυτή, όμως, είναι η μία πτυχή του θέματος. Διότι υπάρχει και η άλλη. Οι κακές δημοσκοπήσεις φέρνουν και την αμφισβήτηση του κ. Καραμανλή στο εσωτερικό της Ν.Δ. Αμφισβήτηση η οποία δεν εκδηλώνεται ακόμη δημόσια, άλλωστε κάτι τέτοιο θα ήταν πολύ δύσκολο σε (ουσια-

εκλογικές προοπτικές του εμφανίζονταν πιο αισιόδοξες. Όσο, όμως, κάτι τέτοιο δεν ισχύει και όσο παρατείνεται αυτή η πραγματική ή φαινομενική αμφιταλάντευση, θα ενισχύονται οι απόψεις εκείνων στη Ν.Δ. που ήδη αρχίζουν να υποστηρίζουν ότι αυτό που πάει να κάνει ο κ. Καραμανλής είναι «καθαρή αυτοκτονία». Και αυτό, χωρίς να του αναγνωρίζουν το ελαφρυντικό του αντικειμενικού περιορισμού του σε πολιτικό μονόδρομο. Η «μπτστοακική πλευρά», για παράδειγμα, δεν θα αφήσει τον κ. Καραμανλή να απεγκλωβιστεί από το αδιέξοδο χωρίς υψηλό προσωπικό και πολιτικό κόστος.

Δεν είναι, όμως, μόνο η «μπτστοακική πλευρά». Στενοί συνεργάτες και υποστηρικτές του κ. Καραμανλή, όπως ο κ. Μιχ. Λιάπης, έχουν ήδη διατυπώσει δημοσίως την άποψη ότι για τη Ν.Δ. δεν υπάρχει άλλος δρόμος από τις εκλογές. Το κόστος της αποφυγής τους μοιάζει υψηλότερο από το κόστος της ήττας. Διότι όλοι αυτοί συνεκτιμούν στην άποψή τους όχι μόνο το αποτέλεσμα των εκλογών, αλλά και τις προοπτικές της «επόμενης μέρας». Επ' αυτού διατυπώνονται δύο σενάρια:

Αν η Ν.Δ. πάει σε εκλογές, υποστηρίζουν, η αρχηγία του Κ. Καραμανλή δεν τίθεται σε κίνδυνο, ακόμη και σε περίπτωση ήττας. Ο αρχηγός της Ν.Δ. θα έχει κάνει μια «αυτονόητη επιλογή», στην οποία συμφωνεί ήδη ο ισχυρότερος πόλος της εσωκομματικής αντιπολίτευσης, και ως εκ τούτου πολύ δύσκολα θα επικριθεί εκ των υστέρων για την επιλογή του αυτή. Μπορεί να επικριθεί επειδή έχασε τις εκλογές, αλλά όχι επειδή τις προκάλεσε.

Αν η Ν.Δ. αποφύγει τις εκλογές, εξηγούν, θα συμβούν δύο πράγματα:

Αφ' ενός δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι θα γλιτώσει από τις εκλογές, διότι ο κ. Κ. Σημίτης θα βρει κάποια αφαορμή να στείλει τη χώρα στις κάλπες από τη στιγμή που το γενικό πολιτικό κλίμα τον ευνοεί. Αφ' ετέρου, η υπερψήφιση Στεφανόπουλου (διότι μόνο έτσι μπορεί να απεγκλωβιστεί η Ν.Δ. από τον εκλογικό μονόδρομο) θα εκληφθεί ως πρόωρη ομολογία ήττας, παρά ως επίδειξη εθνικής ευθύνης. «Αν είναι να χάσουμε άνευ αγώνος, καλύτερα να χάσουμε αφού το παλέψουμε πρώτα...» υποστήριζε κορυφαίο στέλεχος της Ν.Δ. με ισχυρή δόση πολιτικής λογικής.

Το πραγματικό, όμως, ζήτημα βρίσκεται αλλού. Ότι ολόκληρη η Ν.Δ., από τον αρχηγό της έως τα τελευταία στελέχη της, ήδη συμπεριφέρεται και αποφασίζει με μετεκλογικές λογικές και κριτήρια. Λες κι οι εκλογές είναι μια απλή τυπική διαδικασία με προκαθορισμένο αποτέλεσμα. Σε αυτή τη στάση αποδίδουν ορισμένοι και τη δυστοκία που επιδεικνύει η Ν.Δ. προκειμένου να ξαναασυπειρώσει τον κεντροδεξιό χώρο. Αυτή τη στιγμή, και όπως έχουν τα πράγματα, ούτε καν η εκλογική επιστράτευση του κ. Δ. Αβραμόπουλου ή του κ. Γ. Σουφλιά (για τους οποίους εκφράζει θετική γνώμη και ο κ. Καραμανλής...) δεν είναι εξασφαλισμένη.

Δεν είναι λίγοι, λοιπόν, αυτοί που αποδίδουν τη δυστοκία όχι στη γενική χαλαρότητα με την οποία πολιτεύεται η ηγετική ομάδα της Ν.Δ., αλλά στη σαφή πρόθεση της ίδιας ηγετικής ομάδας να διασφαλίσει τις καλύτερες δυνατές μετεκλογικές συνθήκες για τη διατήρησή της στην κοινοβουλευτική ομάδα της Ν.Δ. θα ήταν περισσότερο προβληματική η αναίμακτη απόδοση ευθυνών.

Το θέμα δεν είναι καινούργιο. Ήδη, από την εποχή της διαγραφής των κ.κ. Γ. Σουφλιά, Στ. Μάνου και Β. Κοντογιαννόπουλου, είχε διατυπωθεί η εκτίμηση ότι η Ν.Δ. μετατρέπεται σε «καραμανλικό κόμμα» το οποίο πολύ δύσκολα θα κερδίζει εκλογές, αλλά ακόμη δυσκολότερα θα αλλάζει αρχηγό. Απομένει να δούμε αν οι εξελίξεις θα επιβεβαιώσουν μέχρι τέλους αυτή την εκτίμηση. □

Στενοί συνεργάτες του κ. Καραμανλή, όπως ο κ. Μιχ. Λιάπης (δεξιά), έχουν διατυπώσει δημοσίως την άποψη ότι για τη Ν.Δ. δεν υπάρχει άλλος δρόμος από τις εκλογές

στικώς) προεκλογική περίοδο. Αμφισβήτηση, όμως, η οποία δυσκολεύει τους χειρισμούς του αρχηγού της Ν.Δ. και, κυρίως, δεν του επιτρέπει (αν το επιθυμούσε ποτέ...) να απεγκλωβιστεί από τον εκλογικό μονόδρομο.

Με άλλα λόγια, βρισκόμαστε μπροστά στο εξής παράδοξο: Όσο χειρότερες είναι οι δημοσκοπήσεις τόσο περισσότερο έχει συμφέρον η Ν.Δ. να αποφύγει τις εκλογές, αλλά και τόσο βαθύτερα εγκλωβίζεται ο κ. Καραμανλής στην ανάγκη να προκαλέσει εκλογές. Κατά κάποιον τρόπο, το ζήτημα των εκλογών έχει μετατραπεί σε εσωκομματικό πρόβλημα της Ν.Δ. Μπορεί να παραμένει ακόμη σε υπέρπυρα κατάσταση, διότι ο κ. Καραμανλής απώθησε την τελική απόφασή του για τον Ιανουάριο, αλλά, όταν υπάρξει η απόφαση, θα εκδηλωθεί και το πρόβλημα.

Είναι προφανές ότι ο κ. Καραμανλής δεν θα είχε καμία δυσκολία να επιβάλει μία απόφαση που θα οδηγούσε σε διάλυση της Βουλής, αν οι

ΕΛΣΙΝΚΙ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η υποψηφιότητα της Τουρκίας, η θεσμική μεταρρύθμιση εν όψει της νέας διεύρυνσης και η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας είναι τα καθοριστικά θέματα που θα συζητηθούν στη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι

ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (διάσκεψη κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ε.Ε.) που πραγματοποιείται αύριο Παρασκευή και το Σάββατο στο Ελσίνκι (Φινλανδία) έχει προσλάβει ιστορική σημασία. Η σημασία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν οφείλεται μόνο στο θέμα της «Τουρκικής υποψηφιότητας» - στο αν δηλαδή η Τουρκία θα αναγνωρισθεί ή όχι ως υποψήφια (candidate) χώρα και αν η Ελλάδα θα συμφωνήσει σε αυτό. Η σημασία του Συμβουλίου συνδέεται με την ημερήσια διάταξη του, η οποία περιλαμβάνει τρία καθοριστικά θέματα για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την Ευρώπη, γενικότερα. Τα θέματα αυτά είναι:

(α) η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η υποψηφιότητα της Τουρκίας,

(β) η θεσμική μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν όψει της νέας διεύρυνσης,

(γ) η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας στο πλαίσιο της Ε.Ε.

Στο θέμα της διεύρυνσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει, μεταξύ των άλλων, να αποφασίσει αν οι έξι υποψήφιες χώρες του «δεύτερου λεγόμενου κύματος» (Βουλγαρία, Ρουμανία, Σλοβακία, Λιθουανία, Λετονία, Μάλτα) θα αρχίσουν ενταξιακές διαπραγματεύσεις το νέο έτος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την έναρξη των διαπραγματεύσεων, πρόταση που φαίνεται να τυχάνει ευρύτερης υποστήριξης από τις χώρες-μέλη.

Επομένως, αν κάποια χώρα (π.χ. Γαλλία) δεν προβάλλει έντονη αντίδραση, τότε το πιθανότερο είναι ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αποφασίσει για την έναρξη των διαπραγματεύσεων και με τις έξι χώρες. Ετσι, η Ευρωπαϊκή Ένωση, από το νέο έτος, θα διαπραγματεύεται την είσοδο στους κόλπους της δώδεκα (12) χωρών, γεγονός που δεν έχει ιστορικό προηγούμενο. Πρόκειται αναπόφευκτα για μακροχρόνια διαδικασία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα καθορίσει ακόμη μία ημερομηνία-στόχο για την ένταξη των πρώτων χωρών στην Ε.Ε. Η ημερομηνία αυτή, κατά πάσα πιθανότητα, θα είναι το έτος 2002. Εως τότε, δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί ένταξη χώρας (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μετά το 2002 θα υπάρξει, τουλάχιστον αμέσως).

Το θέμα αναγνώρισης της Τουρκίας ως «υποψήφιας χώρας» είναι κρίσιμο για την Ελλάδα και το ακανθώδες πρόβλημα για την Ε.Ε. Το θέμα βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου από το 1997, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου. Τι σημαίνει όμως η έννοια της «υποψηφιότητας»:

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η υποψηφιότητα συνεπάγεται:

(1) ενισχυμένο πολιτικό διάλογο με την Τουρκία,

(2) συντονισμό όλων των χρηματοδοτικών μέσων για την ενίσχυση της Τουρκίας,

(3) δυνατότητα συμμετοχής της Τουρκίας στα προγράμματα και δράσεις της Ε.Ε.,

(4) θέσπιση «εταιρικού καθεστώτος» (Accession Partnership) με την Τουρκία

(5) καθιέρωση μηχανισμού ελέγχου παρόμοιου με αυτόν που λειτουργεί για τις άλλες υποψήφιες χώρες,

(6) έναρξη της διαδικασίας αναλυτικού ελέγχου της τουρκικής νομοθεσίας σε σχέση με το «ενωσιακό κεκτημένο» (acquis).

Στη βάση των προτάσεων αυτών, η Τουρκία εισέρχεται στην «ενταξιακή διαδικασία» χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρόκειται σύντομα να αρχίσει (αν αρχίσει ποτέ) ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Το πρόβλημα είναι βέβαια ότι η Τουρκία δεν πληροί ούτε τις αρχές της Συνθήκης του Άμστερνταμ για ένταξη (δημοκρατία, κράτος δικαίου, σεβασμός ατομικών δικαιωμάτων) ούτε τα «κριτήρια της Κοπεγχάγης» (δημοκρατία, οικονομία της αγοράς, ικανότητα εφαρμογής του κεκτημένου) για ένταξη στην Ε.Ε.

Η θέση των χωρών-μελών της Ε.Ε. (εκτός Ελ-

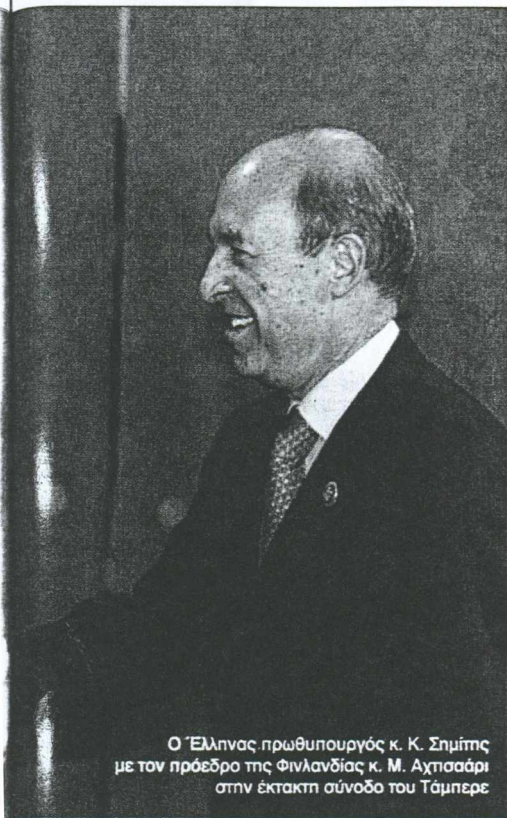
λάδος) και των ΗΠΑ έγκειται στο ότι η αναγνώριση της «υποψηφιότητας» μαζί με τα στοιχεία που τη συνοδεύουν (εταιρικό καθεστώς, κ.λπ.) μπορεί να οδηγήσει σε βαθμιαία εκπλήρωση των προϋποθέσεων και αρχών από πλευράς Τουρκίας. Επομένως, μπορεί να δοθεί η υποψηφιότητα. Όσον αφορά την Ελλάδα, και ιδιαίτερα την κυβέρνηση Σημίτη, το θέμα είναι περιπλοκότερο. Είναι προφανές ότι η Ελλάδα δεν θέλει να υπάρξει αντίθεση με τους εταίρους της στην Ε.Ε., αλλά δεν μπορεί και να συγκατατεθεί σε εικονική υποψηφιότητα της Τουρκίας. Εμπνέει σε ουσιαστική υποψηφιότητα μέσω της οποίας η Τουρκία θα αναλάβει δεσμευτικές υποχρεώσεις για την εκπλήρωση των όρων και αρχών της Ε.Ε.

Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αναλάβει τις δικές της πρόσθετες δεσμεύσεις, προκειμένου η Ελλάδα να συγκατατεθεί στην «υποψηφιότητα». Και οι δεσμεύσεις αυτές περιλαμβάνουν: (α) διασφάλιση της ομαλής συνέχισης των διαπραγματεύσεων και της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. ανεξάρτητα από την επίλυση ή μη του πολιτικού προβλήματος, και (β) αναγνώριση, ως προϋπόθεση για την υποψηφιότητα, της αρχής της παραπομπής των διαφορών στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης προς επίλυση.

Θεσμική μεταρρύθμιση

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να αποφασίσει για τη σύγκληση νέας Διακυβερνητικής Διάσκεψης (Δ.Δ.) για τη θεσμική μεταρρύθμιση και την αναθεώρηση των συνθηκών. Πρόκειται για διαδικασία στην οποία θα κριθούν το μέγεθος και η σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (αν, δηλαδή, όλες οι χώρες-μέ-

Η Ευρώπη σε διλήμματα

Ο Έλληνας πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης με τον πρόεδρο της Φινλανδίας κ. Μ. Αχτισάρι στην έκτακτη σύνοδο του Τάμπερε

λη θα δύνανται να τοποθετούν μέλος στην Επιτροπή, ο αριθμός των ψήφων που κάθε χώρα-μέλος έχει στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο δεσμός του veto, κτλ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και χώρες-μέλη έχουν παρουσιάσει προτάσεις για το εύρος της αναθεώρησης. Η Επιτροπή, π.χ., προτείνει ιδιαίτερα ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις στην οργάνωση των Συνθηκών και της Ε.Ε.

Μετά δεκαετίες δισταγμού και αδράνειας, η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται ότι θα αποφασίσει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι την πλέον θαρραλέα πράξη προς την ενοποιητική προοπτική: τη σύσταση «αυτόνομης στρατιωτικής ικανότητας» για την Ε.Ε.

Η επιτάχυνση της αμυντικής ενοποίησης – που προωθείται κυρίως από Γαλλία και Βρετανία – έχει προκαλέσει τις αντιδράσεις των ΗΠΑ. Οι τελευταίες θεωρούν ότι η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας θα υπονομεύσει το ΝΑΤΟ. Ωστόσο, τη φορά αυτή, οι Ευρωπαίοι εμφανίζονται αποφασισμένοι να συνεχίσουν την προσπάθεια. Στην προσπάθεια όμως αυτή κρίνονται ζωτικά ελληνικά συμφέροντα. Η συγχώνευση, π.χ., της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στην Ε.Ε., που θα προκύψει ως αποτέλεσμα της προώθησης της αμυντικής ενοποίησης, εγείρει σημαντικά θέματα που αναφέρονται στη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, στο ρόλο της Τουρκίας στο νέο σύστημα, κτλ.

Αν βρεθείτε στο Ελσίνκι αυτές τις μέρες και δεν προείσατε από το κρύο (η θερμοκρασία προβλέπεται να κυμανθεί από 0 έως 4 βαθμούς Κελσίου) μπορείτε να επισκεφθείτε την γκαλερί Μπρόντα και να θαυμάσετε τα έργα του Μπρούνο Μάξιμου, τα οποία ο καλλιτέχνης εντάσσει στη σχολή του «υπνореαλισμού» καθώς το στυλ του συνδυάζει τον υπερρεαλισμό με το ναϊφ. Αν μετά την εμπειρία αυτή επιθυμείτε και μία αντίστοιχη γαστριμαργική, τότε κατευθυνθείτε στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης που σας προτείνει, ειδικώς την περίοδο αυτή, τα «γεύματα της χιλιετίας», συνθέσεις καλλιτεχνών για το millenium. Επί παραδείγματι, ο χορογράφος Άκου Αζολίνα προτείνει το «υγιεινό στομάχι», το οποίο περιλαμβάνει πόριτζ με άρωμα ούισκι.

Αυτές, βεβαίως, τις μικρές χαρές ενός απλού ταξιδιώτη δεν θα μπορέσουν να απολαύσουν τα μέλη των επίσημων αποστολών και οι δυστυχείς εκπρόσωποι του Τύπου, που θα βρεθούν το επόμενο διήμερο στη φινλανδική πρωτεύουσα για το Συμβούλιο Κορυφής. Διότι οι μεν θα έχουν επιδοθεί σε «χαρτοπόλεμο» σβήνοντας και γράφοντας διατυπώσεις για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, οι δε στον «πόλεμο των διαδρόμων» προκειμένου να αποσπάσουν πολύτιμες πληροφορίες.

Πώς φθάσαμε έως εδώ; Από τη μετασεισμική ευφορία και την άνοιξη στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, μέχρι την απειλή βέτο, η απόσταση είναι οπωσδήποτε μεγάλη. Και αν κάτι δεν πάει καλά στο Ελσίνκι, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις θα επανέλθουν στη γνώριμη κατάσταση της μη ύφεσης.

Η αιτία αυτής της μεταστροφής δεν θα ήταν ακριβές να αναζητηθεί μόνο στην πιθανότητα των πρόωγων εκλογών. Βεβαίως, αυτό το ενδεχόμενο επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τις κυβερνητικές αποφάσεις και είναι ίσως η «έγνοια» του εσωτερικού μετώπου που οδήγησε τον κ. Σημίτη,

ήδη, από την προηγούμενη εβδομάδα, να ζητήσει «καθαρές λύσεις» από τους εταίρους του. Επειδή όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ΠΑΣΟΚ, ενδεχομένως η τακτική αυτή να μην αποδώσει.

Σύμφωνα με τους κανόνες της κοινοτικής ορθοδοξίας, ο πρωθυπουργός έχει δικίο.

Μια χώρα που ζητεί την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να αποδείξει ότι ασπάζεται τις αρχές επί των οποίων αυτή οικοδομήθηκε. Αυτές όμως είναι οι βασικές αρχές του ευρωπαϊκού φιλελευθερισμού, στον αντιποδο του οποίου οικοδομήθηκε το νεότερο τουρκικό κράτος.

Είναι, λοιπόν, *contradictio in terminis* μια «ευρωπαϊκή Τουρκία»;

Το ερώτημα αυτό, δυστυχώς, δεν θα απαντηθεί στο Ελσίνκι. Εκεί θα συγκεντρωθούν δύο λο-

γικές: αυτή της πλειοψηφίας, που επιθυμεί μία «χαλαρή υποψηφιότητα» χωρίς πολλές υποχρεώσεις εκατέρωθεν, και αυτή της μειοψηφίας, με την Ελλάδα και τη Σουηδία, ως κυριότερους εκπροσώπους, να υποστηρίζουν ότι οι κανόνες για τη διεύρυνση, τους οποίους έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ισχύουν για όλους.

Η περίπτωση της Τουρκίας απεικονίζει τα γενικότερα διλήμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τη διεύρυνση.

Πολύ δειλά, τις αρχές του φθινοπώρου, η φινλανδική προεδρία είχε επιχειρήσει να ανοίξει τη συζήτηση για τα «όρια της Ευρώπης», αλλά καμία από τις μεγάλες χώρες δεν φάνηκε διατεθειμένη να ακολουθήσει. Οι μεγάλες εκκρεμότητες για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι οι σχέσεις με τη Ρωσία και την Ουκρανία. Μπροστά σ' αυτές, η τουρκική εκκρεμότητα έχει πολύ μικρότερη σημασία και ίσως έτσι εξηγείται η σπουδή πολλών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να την κλείσουν, ακόμη και με ημιτελή τρόπο.

Πάντως, το επίκεντρο των συζητήσεων του Ελσίνκι δεν θα είναι η διεύρυνση, αλλά η ευρωπαϊκή άμυνα. Η Γαλλία και η Γερμανία αποφάσισαν κατά την τελευταία συνάντηση κορυφής στο Παρίσι (30 Νοεμβρίου) να προτείνουν στους εταίρους τους την ανάπτυξη των μέσων που θα επιτρέψουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να δρα αυτόνομα για την αντιμετώπιση κρίσεων.

Η κίνηση αυτή δείχνει ότι, ύστερα από ένα διάστημα αδράνειας, ο γαλλογερμανικός άξονας είναι πάλι ενεργός. Έμμεσα δείχνει, επίσης, ότι οι δύο ισχυρότερες χώρες της Ευρώπης επιθυμούν να έχουν λόγο ίδιας τουλάχιστον βαρύτητας με τις ΗΠΑ σε ό,τι αφορά το χειρισμό προβλημάτων που επηρεάζουν περισσότερο την Ευρωπαϊκή Ένωση από την Ουάσιγκτον όπως, για παράδειγμα, η κρίση στο Κόσσοβο.

Ο Ζακ Σιράκ πολύ χαρακτηριστικά δήλωσε ότι θα μπορούσε, για παράδειγμα, να τεθεί επικεφαλής της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης (KFOR) η ευρωπαϊκή ταξιαρχία (Eurocorps), στην οποία η γαλλογερμανική είναι η ισχυρότερη συνιστώσα (μετέχουν ακόμη η Ισπανία και η Ιταλία).

Οι εξελίξεις αυτές δεν αφήνουν αδιάφορη τη Βρετανία, παρά την παραδοσιακή ειδική σχέση της με τις ΗΠΑ. Αποδείξιν, η συμφωνία της βρετανικής με τη γαλλική κυβέρνηση για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής δύναμης ταχείας επεμβάσεως. Είναι εμφανές ότι η κυβέρνηση Μπλερ δεν επιθυμεί να μείνει εκτός διεργασιών για την ευρωπαϊκή άμυνα, ομνύοντας πάντως και στους ευρωπαϊκούς δεσμούς. «Οι ΗΠΑ επιθυμούν μία ισχυρή ευρωπαϊκή συνιστώσα» δήλωσε, ο υπουργός Άμυνας, Τζεφ Χουν, επιχειρώντας ενδεχομένως να μετριάσει τις αμερικανικές αντιδράσεις για τη συμμετοχή της Βρετανίας στα γαλλογερμανικά σχέδια.

ΙΩΝ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ